

บทที่ ๓

ข่าวกรองในการปฏิบัติการจิตวิทยา

๑. กล่าวนำ

บทนี้จะชี้ให้เห็นความสำคัญของข่าวกรองในการปฏิบัติการจิตวิทยาโดยเน้นการวิเคราะห์เป้าหมายทางจิตวิทยาที่มีสภาวะนามธรรม (จิตใจ) ซึ่งมีความยากลำบากในการวิเคราะห์มากกว่าเป้าหมายที่เป็นรูปธรรม อย่างเช่น จำนวนคน ก้อนหิน และที่สูงต่ำทางน้ำไหล หลังจากนั้นจะกล่าวถึงพันธกิจการข่าวกรองในการปฏิบัติการจิตวิทยา ประเภทของข่าวกรอง ขั้นตอนกรรมวิธีข่าวกรอง และความต้องการข่าวกรองในการปฏิบัติการจิตวิทยา

๒. ความมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้ทราบถึงความสำคัญของการข่าวกรองในการปฏิบัติการจิตวิทยา
๒. เพื่อให้ทราบถึงพันธกิจของข่าวกรอง ประเภทข่าวกรอง ขั้นตอนกรรมวิธีของข่าวกรอง และความต้องการข่าวกรองในการปฏิบัติการจิตวิทยา

๓. ความสำคัญของข่าวกรอง

๓.๑ ความหมาย ข่าวกรองในการปฏิบัติการจิตวิทยา คือ ความรู้เกี่ยวกับ เอกลักษณ์, ความล่อแหลม, ความอ่อนไหว และประสิทธิภาพของเป้าหมายในการปฏิบัติการจิตวิทยาอันเป็นที่ต้องการเพื่อใช้ในการวางแผน, การดำเนินการ และการประเมินค่าในการปฏิบัติการจิตวิทยา

๓.๒ ความสำคัญ การปฏิบัติการจิตวิทยาที่มีประสิทธิภาพนั้นย่อมขึ้นอยู่กับการมีข่าวกรองที่มีรายละเอียด, มีความถูกต้อง, ทันเวลา และใช้ได้ทุกระดับหน่วย

การมีข่าวกรองที่สมบูรณ์, ถูกต้อง และทันเวลาเท่านั้นจะทำให้พิสูจน์ทราบ, กำหนดและวิเคราะห์ผู้ฟังที่เป็นเป้าหมาย และการดำเนินการเป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม

๓.๓ ความสัมพันธ์ของข่าวกรองในการปฏิบัติการจิตวิทยากับข่าวกรองทั่วไป ความต้องการและการปฏิบัติการข่าวกรองในการปฏิบัติการจิตวิทยานั้น โดยทั่วไปก็คงอนุโลมตามแนวทางในการปฏิบัติการข่าวกรองโดยทั่วไปนั่นเอง แต่ข่าวกรองในการปฏิบัติการจิตวิทยามุ่งเน้นไปในทางเป้าหมายทางจิตวิทยาเป็นหลัก และมีความหมายมากกว่าข่าวกรองโดยทั่วไปตรงที่ว่า "การวิเคราะห์เป้าหมาย

ทางจิตวิทยานั้นเป็นการพิจารณาทางนามธรรม (ทางจิตใจ) ย่อมเป็นการยากยิ่งกว่าการพิจารณาทางรูปธรรม (ทางกายภาพ)"

๓.๔ กิจกรรมหลักของงานข่าวกรองในการปฏิบัติการจิตวิทยา ปกติขอบเขตงานการข่าวกรองในการสนับสนุนการปฏิบัติการจิตวิทยา ได้แก่ การวิจัย, การวิเคราะห์เป้าหมาย, การวิเคราะห์การโฆษณาชวนเชื่อ และการวิเคราะห์ผลการปฏิบัติการจิตวิทยา

๔. พันธกิจการข่าวกรองในการปฏิบัติการจิตวิทยา

พันธกิจการข่าวกรองในการปฏิบัติการจิตวิทยา ย่อมจะกำหนดให้สอดคล้องกับภารกิจการปฏิบัติการจิตวิทยา ตัวอย่างภารกิจการปฏิบัติการจิตวิทยา ได้แก่

- ก. ทำให้ข้าศึกมีขวัญตกต่ำ, ลดประสิทธิภาพในการรบ, ทำให้เอาใจออกห่างและหนีทัพ
- ข. ร่วมในการวางแผน การลวงทางยุทธวิธีหรือทางยุทธศาสตร์ และเสริมการปฏิบัติตามแผนนั้น

- ค. วิเคราะห์และต่อต้านการปฏิบัติการจิตวิทยาของฝ่ายตรงข้าม
- ง. ส่งเสริมทำดีและพฤติกรรมที่เกื้อกูลของประชาชนต่อฝ่ายเรา
- จ. ช่วยสนับสนุนความต้องการข่าวสารสำคัญและความต้องการข่าวกรองอื่น ๆ ของหน่วย

ฉ. สนับสนุนการปฏิบัติการเพื่อเสริมความมั่นคง
จากภารกิจการปฏิบัติการจิตวิทยาดังกล่าว นำมาสู่ "พันธกิจการข่าวกรองในการปฏิบัติการจิตวิทยา" ดังนี้

- ก. การปรับปรุงความต้องการข่าวกรองและการดำเนินกรรมวิธีข่าวกรองเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการจิตวิทยา
- ข. การวิเคราะห์ข่าวกรองเพื่อพิจารณาและพิสูจน์ทราบความล่อแหลม, ความอ่อนไหว และโอกาสที่เหมาะสมในการปฏิบัติการจิตวิทยา
- ค. การซักถามเฉลยศึก และแปลเอกสารภาษาต่างประเทศในเรื่องที่มีผลเกี่ยวกับการปฏิบัติการจิตวิทยา
- ง. การศึกษาพิจารณาและวิเคราะห์ภูมิหลัง โดยละเอียดของกลุ่มเป้าหมายและจัดทำข้อศึกษาพิจารณาเบื้องต้นในการปฏิบัติการจิตวิทยา
- จ. จัดทำแผนเผชิญเหตุสำหรับการปฏิบัติการจิตวิทยา
- ฉ. ดำเนินการวิเคราะห์การโฆษณาชวนเชื่อในการปฏิบัติการจิตวิทยา

๕. ประเภทข่าวกรองในการปฏิบัติการจิตวิทยา

ในการปฏิบัติการจิตวิทยานั้น มีความต้องการข่าวสารที่เกี่ยวข้องหรือที่มีผลกระทบต่อทำที่ และพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ทั้งประชาชนและทหาร รวมถึงข่าวสารที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ทางสังคม, ทางการเมือง, ทางเศรษฐกิจ, ทางจิตวิทยา และทางอุดมการณ์ภายในกลุ่มเป้าหมายด้วย ข่าวกรองที่ใช้ในการปฏิบัติการจิตวิทยาแบ่งออกได้ ๒ ประเภท คือ ข้อศึกษาพิจารณา กับข้อมูลปัจจุบัน

๕.๑ ข้อศึกษาพิจารณา ข้อศึกษาพิจารณาที่ใช้ในการปฏิบัติการจิตวิทยามีอยู่ ๓ ประเภท คือ ข้อศึกษาพิจารณาพื้นที่, ข้อศึกษาพิจารณาพิเศษ และข้อศึกษาพิจารณาเบื้องต้นในการปฏิบัติการจิตวิทยา

๑) ข้อศึกษาพิจารณาพื้นที่ มีลักษณะเป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นด้วยความมุ่งหมายโดยเฉพาะเจาะจงของผู้จัดทำที่จะนำไปใช้ โดยปกติครอบคลุมพื้นที่ปฏิบัติการหรือพื้นที่ทางภูมิศาสตร์แห่งใดแห่งหนึ่ง และมีการปรับปรุงแก้ไขให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

๒) ข้อศึกษาพิจารณาพิเศษ จัดทำขึ้นเพื่อสนองความต้องการพิเศษเฉพาะเรื่อง ซึ่งมักประกอบด้วยข่าวสารในทางลึกมากกว่าข้อศึกษาพิจารณาอื่น ๆ โดยการพุ่งศูนย์รวมไปยังเรื่องใดเรื่องหนึ่งของพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งหรือสังคมใดสังคมหนึ่ง ปกติจะปรับปรุงให้ทันสมัยเมื่อจำเป็น

๓) ข้อศึกษาพิจารณาเบื้องต้นในการปฏิบัติการจิตวิทยา จัดทำตามเนื้อหาของการปฏิบัติการจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่หรือเป้าหมายต่าง ๆ ที่ได้รับมอบ ข้อศึกษาพิจารณาเบื้องต้นในการปฏิบัติการจิตวิทยาร่วมกับนโยบายการปฏิบัติการจิตวิทยา ตามลำดับความสำคัญ จะเป็นมูลฐานในการกำหนดการปฏิบัติการจิตวิทยา โดยที่จะนำกลุ่มเป้าหมายที่มีศักยภาพมาพิสูจน์ทราบไว้ในเอกสารนี้ ตามปกติจะมีการปรับปรุงให้ทันสมัยตามระยะเวลา เอกสารนี้ใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำประมาณสถานการณ์การปฏิบัติการจิตวิทยา, การวิเคราะห์เป้าหมาย และการดำเนินการรณรงค์ในการปฏิบัติการจิตวิทยา

๕.๒ ข้อมูลปัจจุบัน ข้อมูลปัจจุบันที่ใช้สำหรับงานข่าวกรองในการปฏิบัติการจิตวิทยา ตามปกติมักได้รับข่าวสารมาจากแหล่งข่าวเปิด เช่น หนังสือพิมพ์, นิตยสาร, วารสาร, ข้อศึกษาพิจารณาต่าง ๆ และ การกระจายเสียงจากต่างประเทศ เป็นต้น ข้อมูลปัจจุบันนำมาใช้ประโยชน์ในเรื่อง

- ๑) วิเคราะห์และคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ
- ๒) พิจารณาความล่อแหลมและความอ่อนไหวของเป้าหมาย
- ๓) พิจารณาหัวข้อข่าวสารสำคัญและความต้องการข่าวกรองอื่น ๆ

- ๔) เลือกรหัสข้อโฆษณา
- ๕) ให้ข้อมูลในการปรับปรุงข่าว
- ๖) ขยายข้อมูลภูมิหลังของกลุ่มเป้าหมาย

๖. ขั้นตอนกรรมวิธีข่าวกรองในการปฏิบัติการจิตวิทยา

ก. วิเคราะห์ภารกิจในการปฏิบัติการจิตวิทยาของหน่วย กำหนดข่าวสารที่ต้องการเพื่อให้บรรลุภารกิจ

ข. จัดทำบัญชีความต้องการข่าวสารที่ต้องการตามลำดับความสำคัญ กำหนดหัวข้อข่าวสารสำคัญและความต้องการข่าวกรองอื่น ๆ ไว้ หมายเหตุหน่วยหาข่าวหรือแหล่งข่าวที่สามารถสนองความต้องการไว้ด้วย

ค. คัดเลือกและส่งคำขอไปยังหน่วยข่าวและแหล่งข่าวต่าง ๆ ที่มีความเหมาะสมในการระดมข่าวสารที่ต้องการ

ง. ดำเนินกรรมวิธีข่าวสาร ใช้ระบบข่าวกรองทั่วไปจัดทำข้อศึกษาพิจารณาเบื้องต้นในการปฏิบัติการจิตวิทยาและการวิเคราะห์เป้าหมาย

๗. ความต้องการข่าวกรองในการปฏิบัติการจิตวิทยา

ข่าวกรองที่ต้องการในการปฏิบัติการจิตวิทยาต่อไปนี้เป็นเพียงแนวทางอันหนึ่งเท่านั้น การพัฒนาความต้องการข่าวกรองขึ้นอยู่กับปัจจัยและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นหัวข้อความต้องการต่อไปนี้จะมิได้มีอยู่แต่เพียงเท่านั้น อาจเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมหรือตัดทอนในบางเรื่องได้ตามความจำเป็นและเหมาะสมกับความต้องการที่จะนำไปใช้ที่สำคัญ

๗.๑ ความต้องการข่าวกรองด้านภูมิรัฐศาสตร์(Geopolitical Intelligence Requirement)

๑) ข่าวกรองทางด้านการเมือง

ก) รัฐบาล

(๑) ประวัติ

(๒) โครงสร้าง

(๓) วัตถุประสงค์หมาย

ข) นโยบายชาติ นโยบายต่างประเทศ และนโยบายภายในประเทศ

(๑) นโยบายและโครงการต่าง ๆ

(๒) พรรคการเมือง

- (๓) เสถียรภาพทางการเมือง
- ค) การรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน
  - (๑) ความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อย
  - (๒) หน่วยรักษาความปลอดภัย
  - (๓) หน่วยข่าวกรองและต่อต้านข่าวกรอง
  - (๔) กลไกข่าวกรองทางการเมือง
- ๒) ข่าวกรองด้านเศรษฐกิจ
  - ก) การพาณิชย์และอุตสาหกรรม
    - (๑) องค์กรธุรกิจต่าง ๆ
    - (๒) โรงงาน
    - (๓) โครงการพัฒนาทางเศรษฐกิจ
    - (๔) ผลเปรียบเทียบระหว่างประสิทธิภาพของบริษัทธุรกิจต่าง ๆ
    - (๕) ระบบการแจกจ่ายสินค้าหรือผลผลิต
  - ข) การเกษตร
    - (๑) พืชหลัก
    - (๒) การเลี้ยงสัตว์
    - (๓) การปฏิบัติและเทคนิค
    - (๔) รูปแบบการเป็นเจ้าของที่ดิน
  - ค) แรงงาน
    - (๑) องค์กรแรงงานต่าง ๆ
    - (๒) นโยบายและการปฏิบัติด้านแรงงาน
    - (๓) กำลังคน
  - ง) องค์กรและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
    - (๑) การเงินและการธนาคาร
    - (๒) การวางแผนและการควบคุมเศรษฐกิจ
    - (๓) การพัฒนาทางเศรษฐกิจ
  - จ) ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจต่างประเทศ
    - (๑) การค้าต่างประเทศ
    - (๒) สนธิสัญญาทางเศรษฐกิจ
    - (๓) การแลกเปลี่ยนกับต่างประเทศ

- (๔) การลงทุนและการช่วยเหลือจากต่างประเทศ
- ฉ) ทรัพยากรธรรมชาติ
- (๑) ทางด้านเคมี
  - (๒) โลหะและแร่ธาตุ
  - (๓) น้ำมันและแหล่งทรัพยากรที่ก่อให้เกิดพลังงาน
  - (๔) การเกษตรและการประมง
- ช) การขนส่ง
- (๑) ทางบก
  - (๒) ทางรถไฟ
  - (๓) ทางน้ำภายในประเทศ
  - (๔) พาณิชยนาวี
  - (๕) การบินพลเรือน
- ซ) การคมนาคม
- (๑) ไปรษณีย์, โทรศัพท์ และ โทรเลข
  - (๒) วิตุ และ โทรทัศน์
  - (๓) อื่น ๆ
- ๓) ข่าวกรองด้านสังคม
- ก) การจัดองค์กรทางสังคม
- (๑) ลักษณะประชาชน
  - (๒) ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม
  - (๓) ภาษา
  - (๔) ชนกลุ่มน้อย
- ข) สถาบันต่าง ๆ
- (๑) ศาสนา
  - (๒) การศึกษา
  - (๓) ศิลปศาสตร์และอักษรศาสตร์
  - (๔) กลุ่มวัฒนธรรมและความเคลื่อนไหว
  - (๕) การประชาสัมพันธ์
- ค) ประชากร
- (๑) ข้อมูลทางด้านประชากร

- (๒) ทักษะและความคิดเห็นของประชาชน
- (๓) บุคคลพลัดถิ่น ผู้อพยพ และผู้หลบหนีเข้าเมือง
- ง) การสาธารณสุขและการสงเคราะห์
- (๑) สาธารณสุข อนามัยส่วนบุคคล และสุขาภิบาล
- (๒) สังคมสงเคราะห์
- (๓) ปัญหาต่าง ๆ ทางสังคม
- ๔) ข่าวกรองทางภูมิศาสตร์
- ก) การพิจารณาภูมิศาสตร์ทางกายภาพ แผนที่ และแผนภูมิต่าง ๆ
- (๑) รูปร่างประเทศ
- (๒) ระบบทางน้ำไหล
- (๓) วัชพืช
- (๔) ลักษณะดินและการรับน้ำหน้การจราจร
- (๕) ลักษณะภูมิประเทศสำคัญ
- (๖) ลักษณะพื้นที่ปลอดภัย
- ข) การพิจารณาภูมิศาสตร์ทางทหาร แผนที่ และแผนภูมิต่าง ๆ
- (๑) พื้นที่ชายหาดยกพลขึ้นบก
- (๒) เขตร่อนลงและทิ้งร่ม
- (๓) เครื่องกีดขวางในการขนส่ง
- (๔) สถานีที่ตั้งกำลังทางอากาศ
- (๕) ถนนและรถไฟ
- (๖) ท่าเทียบเรือ
- (๗) ทางน้ำภายในประเทศ
- (๘) พื้นที่ในเมือง
- ค) ข้อมูลทางอุตุนิยมวิทยา
- (๑) การพิจารณาภูมิอากาศ
- (๒) ข้อมูลทางกาลอากาศ
- (๓) ข้อมูลแสงสว่าง
- ง) ภาพถ่ายทางอากาศ
- (๑) ภาพถ่ายมูลฐาน
- (๒) แผนที่ภาพถ่าย

(๓) ตัวแปรในการตีความ

๕) ข่าวกรองทางทหาร

ก) ขีดความสามารถต่าง ๆ ของกำลังทางทหาร

(๑) การควบคุมกองทัพของรัฐบาล

(๒) การควบคุมกองทัพทางด้านพลเรือน

(๓) สนธิสัญญาทางทหาร

(๔) แหล่งกำลังคน

(๕) หลักนิยมในการบังคับบัญชาและฝ่ายอำนวยการ

(๖) โครงสร้างกำลังประจำการ

ข) ทักษะของกำลังทางทหาร

(๑) อิทธิพลที่มีต่อนโยบายของชาติ

(๒) การให้ความสำคัญของรัฐบาล

(๓) การแทรกแซงทางการเมืองของกองทัพ

(๔) ศักดิ์ศรีในสายตาของประชาชน

(๕) ความจงรักภักดีต่อรัฐบาล

ค) การจัดกำลังของกองทัพ

(๑) หน่วยทหารของชาติ

(๒) การจัดดินแดน

(๓) ทำเนียบกำลังรบของกองทัพบก เรือ อากาศ

(๔) ทำเนียบกำลังรบของหน่วยกึ่งทหาร

(๕) หลักนิยม ยุทธศาสตร์และยุทธวิธี

๓.๒ ความต้องการข่าวกรองฝ่ายก่อความไม่สงบ (Insurgent Movement Intelligence

Requirement)

๑) ความต้องการโดยทั่วไป

ก) สิ่งพิสูจน์ทราบฝ่ายก่อความไม่สงบ

(๑) ชื่อขบวนการ

(๒) ประวัติ

ข) ที่ตั้งของขบวนการ

(๑) ระดับชาติ

- (๒) ระดับท้องถิ่น
- ค) อุดมการณ์ของฝ่ายก่อความไม่สงบ
- (๑) ทางสังคม
  - (๒) ทางการเมือง
  - (๓) ทางปัญญาชน
  - (๔) ทางเศรษฐกิจ
  - (๕) ทางศาสนา
  - (๖) ทางประวัติศาสตร์
- ง) การประกอบกำลังของฝ่ายก่อความไม่สงบ
- (๑) ระดับชาติ
  - (๒) ระดับท้องถิ่น
- จ) การสนับสนุนของฝ่ายก่อความไม่สงบ
- (๑) พรรคและองค์การต่าง ๆ
  - (๒) ประชากร
    - (ก) ชนบท
    - (ข) ในเมือง
    - (ค) ข้าราชการและกรรมกร
    - (ง) ประชาชนโดยทั่วไป
    - (จ) กำลังทหาร
    - (ฉ) ชนชั้นสูง
    - (ช) ชนชั้นกลาง
    - (ซ) ชนชั้นต่ำ
    - (ด) ชนกลุ่มน้อยและชาวเขา
  - (๔) การสนับสนุนจากภายนอก
    - (ก) โดยเปิดเผย
    - (ข) โดยทางลับ
- ฉ) สมาชิกของฝ่ายก่อความไม่สงบ
- (๑) ที่เป็นจริง
  - (๒) ที่จะเป็นไปได้
    - (๑) ประวัติ

ข) กิจกรรมของฝ่ายก่อความไม่สงบ

(๑) กิจกรรมที่ไม่รุนแรง

(ก) ทางการเมือง

(ข) ทางเศรษฐกิจ

(ค) ทางจิตวิทยาและการโฆษณาชวนเชื่อ

(ง) การข่าวกรอง

(จ) การต่อต้านข่าวกรองและการรักษาความปลอดภัย

(๒) กิจกรรมที่รุนแรง

(ก) การลอบสังหาร

(ข) การทรมาน

(ค) การลักพาตัว

(ง) การชู้กรร โชก

(จ) การลอบวางเพลิง

(ฉ) การก่อวินาศกรรม

ช) กำลั้งและจุดต่อแหลมของฝ่ายก่อความไม่สงบ

(๑) ภายใน

(๒) ภายนอก

๒) ความต้องการข่าวกรองทางด้านกำลั้งของฝ่ายก่อความไม่สงบ

ก) การพัฒนาของโครงสร้างการจัด

(๑) หน่วยทหารบ้าน

(๒) หน่วยกำลั้งประจำการ

(ก) กำลั้งประจำท้องถิ่น

(ข) กำลั้งหลัก

(๓) ความสัมพันธ์ทางการเมือง

ข) การสนับสนุนของประชาชนต่อฝ่ายก่อความไม่สงบ

(๑) การสนับสนุนโดยตรง

(๒) การสนับสนุนโดยอ้อม

ค) การสนับสนุนจากภายนอก

(๑) กำลั้งคน

(๒) อาวุธยุทโธปกรณ์

- (๓) อื่น ๆ
- ง) ทำเนียบกำลังรบ
- (๑) การประกอบกำลัง
  - (๒) การวางกำลัง
  - (๓) กำลัง
  - (๔) ยุทธวิธี
  - (๕) การฝึก
  - (๖) การกำลังบำรุง
  - (๗) ประสิทธิภาพการรบ
  - (๘) บุคลิกภาพ
  - (๙) เบ็ดเตล็ด
- จ) กำลังและจุดต่อแหลม
- (๑) ภายใน
  - (๒) ภายนอก

๘. ทบทวนท้ายบท

๑. อธิบายความสำคัญของข่าวกรองในการปฏิบัติการจิตวิทยา
๒. อธิบายพันธกิจของข่าวกรอง ประเภทของข่าวกรอง
๓. อธิบายและวิเคราะห์ขั้นตอนกรรมวิธีของข่าวกรอง และความต้องการข่าวกรองในการปฏิบัติการจิตวิทยา

.....

" จารชนชั้นดี คือ จารสตรีของศัตรู "